

Bruselj, 7. julij 2020
REV2 – nadomešča obvestilo
(REV1) z dne 19. decembra 2018

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN SISTEM EU ZA TRGOVANJE Z EMISIJAMI

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“.¹ Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.³

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁴ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Poleg tega bo Združeno kraljestvo po koncu prehodnega obdobja postalo tretja država z vidika izvajanja in uporabe prava EU v državah članicah EU.

Zato je treba vse zainteresirane strani, zlasti gospodarske subjekte, s tem obvestilom opozoriti na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irška iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁴ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitev uvoza in izvoza.

Nasveti deležnikom:

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se deležnikom zlasti svetuje naslednje:

Upravljalci nepremičnih naprav iz Združenega kraljestva in operaterji zrakoplovov bi, kadar je država članica upravljavka Združeno kraljestvo, morali:

- zagotoviti, da prejmejo morebitne pravice, ki jih pristojni organ Združenega kraljestva brezplačno dodeli pred koncem prehodnega obdobja;
- zagotoviti, da njihova letna poročila o emisijah preverijo preveritelji s sedežem v EU in jih akreditira nacionalni akreditacijski organ države članice EU;
- zagotoviti odprtje računa za trgovanje v registru Unije, ki ga upravlja država članica EU, in prenos njihovih sredstev na ta račun, če želijo še naprej imeti pravice do emisij po 30. aprilu 2021.

Poleg tega bi morali operatorji zrakoplovov, katerih država članica upravljavka je Združeno kraljestvo:

- zagotoviti, da so emisije, ki po koncu prehodnega obdobja nastanejo zaradi odhodnih letov iz EU v Združeno kraljestvo ali prihodnih letov iz Združenega kraljestva v EU, izključene iz njihovih letnih poročil o emisijah;
- se seznaniti z njihovo novo državo članico upravljavko, navedeno na zadnjem seznamu operaterjev zrakoplovov z navedbo držav članic upravljavk, ki ga je objavila Komisija, če je njihova trenutna država članica upravljavka Združeno kraljestvo.

Imetniki računov za trgovanje ali osebe, ki so imetniki računov v registru Unije, bi morali zagotoviti odprtje računa, ki ga upravlja država članica EU, in prenos svojih sredstev na ta račun, če želijo še naprej imeti pravice do emisij po koncu prehodnega obdobja.

Investicijska podjetja in kreditne institucije bi morali zagotoviti sedež v EU, če želijo še naprej sodelovati na dražbah pravic, ki se izvajajo v EU.

Imetniki računov v registru Kjotskega protokola v Združenem kraljestvu bi morali zagotoviti prenos sredstev na račune v drugih registrih Kjotskega protokola.

Opozorilo:

V tem obvestilu niso obravnavani:

- vidiki, povezani s finančnimi trgi in nadzorom trga;
- drugi vidiki v zvezi z letalstvom, vključno z dostopom na trg, varnostjo v zračnem prometu, varovanjem letalstva itd.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se pravila EU, ki urejajo sistem EU za trgovanje z emisijami, in zlasti Direktiva 2003/87/ES⁶ ne bodo več uporabljali za Združeno kraljestvo.⁷ To ima zlasti naslednje posledice:

1. PODROČJE UPORABE SISTEMA EU ZA TRGOVANJE Z EMISIJAMI

Direktiva 2003/87/ES se uporablja za emisije iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k tej direktivi, in toplogredne pline, navedene v Prilogi II k tej direktivi (glej člen 2 Direktive 2003/87/ES). Priloga I k Direktivi 2003/87/ES vključuje nekatere dejavnosti, ki se izvajajo v nepremičnih napravah in letalstvu.

1.1. Nepremične naprave

Sistem EU za trgovanje z emisijami v skladu z Direktivo 2003/87/ES zajema emisije iz vseh nepremičnih naprav v državi članici EU, ki izvajajo dejavnosti, navedene v Prilogi I k navedeni direktivi, in izpuščajo toplogredne pline, navedene v Prilogi II.

Po koncu prehodnega obdobja emisije iz nepremičnih naprav v Združenem kraljestvu ne spadajo več na področje uporabe prava Unije in sistema EU za trgovanje z emisijami.

1.2. Letalstvo

Čeprav se Direktiva 2003/87/ES na splošno uporablja za vse lete, „ki imajo vzlet ali pristanek na letališču, ki se nahaja na ozemlju države članice, za katero velja Pogodba“ (člen 3a in točka 6 Priloge I), določa tudi odstopanje v zvezi z „let[i] na letališča v državah zunaj EGP in z njih“ (člen 28a). To odstopanje velja za lete v države, s katerimi sporazum o povezovanju ni bil dosežen, in iz njih.

Po koncu prehodnega obdobja, če sporazum o povezovanju ni dosežen, odstopanje od Direktive 2003/87/ES velja za lete iz Združenega kraljestva v EU in obratno.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sl.

⁶ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁷ Glede uporabe sistema EU za trgovanje z emisijami za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

2. DRŽAVA ČLANICA UPRAVLJAVKA ZA OPERATERJE ZRAKOPLOVOV

Da se zagotovi pravilno izvajanje sistema EU za trgovanje z emisijami na področju letalstva, člen 18a Direktive 2003/87/ES določa državo članico upravljavko operaterjev zrakoplovov.

Po koncu prehodnega obdobja Združeno kraljestvo ne bo več opravljalo nalog države članice upravljavke. Službe Komisije bodo v okviru letne posodobitve⁸ posodobile seznam operaterjev zrakoplovov z navedbo držav članic upravljavk iz Uredbe Komisije (ES) št. 748/2009⁹, da bi bil vsak operater zrakoplovov obveščen o svoji državi članici upravljavki.¹⁰

3. POROČILA O PREVERJANJU IN AKREDITACIJA PREVERITELJEV

V skladu s členom 14(3) Direktive 2003/87/ES morajo upravljavci naprav ali zrakoplovov spremljati emisije CO₂ in letno poročati pristojnemu organu države članice, v kateri je zadevna naprava, ali ki deluje kot država članica upravljavka. V skladu s členom 15 Direktive 2003/87/ES se ta poročila preverijo.¹¹

V skladu s poglavjem IV Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES¹² in Uredbo (ES) št. 765/2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov¹³ mora preveritelj, ki izda poročilo o preverjanju, imeti sedež v EU in

⁸ Člen 18a(3)(b) Direktive 2003/87/ES.

⁹ Uredba Komisije (ES) št. 748/2009 z dne 5. avgusta 2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L 219, 22.8.2009, str. 1). Na dan objave tega obvestila je najnovejši seznam naveden v Uredbi Komisije (EU) 2020/535 z dne 8. aprila 2020 o spremembi Uredbe (ES) št. 748/2009 o seznamu operaterjev zrakoplovov, ki so 1. januarja 2006 ali pozneje izvajali letalsko dejavnost s seznama v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES, z navedbo države članice upravljavke za vsakega operaterja zrakoplova (UL L 124, 21.4.2020, str. 1.)

¹⁰ Ta navedba držav članic upravljavk je pomembna tudi v okviru varovanja letalstva, saj določa „pristojni organ“ za določanje letalskih prevoznikov, ki opravljajo prevoz tovora in pošte v Unijo z letališča tretje države. Glej oddelek 6.8.1.1.b Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/1998 z dne 5. novembra 2015 o določitvi podrobnih ukrepov za izvajanje skupnih osnovnih standardov za varovanje letalstva (UL L 299, 14.11.2015, str. 1) in „Obvestilo deležnikom – Izstop Združenega kraljestva in pravila EU na področju varovanja v letalstvu in pomorske varnosti“ (REV2, torek, 28. april 2020), objavljeno tukaj: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl.

¹¹ Glede obveznosti poročanja, ki zajemajo zadnje leto prehodnega obdobja, glej del B tega obvestila.

¹² Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 z dne 19. decembra 2018 o preverjanju podatkov in o akreditaciji preveriteljev v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 334, 31.12.2018, str. 94).

¹³ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

biti akreditiran s strani nacionalnega akreditacijskega organa države članice EU, v kateri ima sedež.¹⁴

Akreditacijski organ Združenega kraljestva po koncu prehodnega obdobja ne bo več nacionalni akreditacijski organ v smislu in za namene Uredbe (ES) št. 765/2008. Zato njegovi certifikati o akreditaciji po koncu prehodnega obdobja ne bodo več veljavni ali priznani v EU v skladu z navedeno uredbo.¹⁵

Posledično po koncu prehodnega obdobja preveritelji, ki jih je akreditiral akreditacijski organ Združenega kraljestva, ne morejo več izdajati poročil o preverjanju v skladu z Direktivo 2003/87/ES.¹⁶

4. EVIDENCE, KI SE VODIJO V REGISTRU UNIJE

V skladu s členom 19 Direktive 2003/87/ES se pravice do emisij, izdane v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami, vodijo v registru Unije. Register Unije beleži lastništvo pravic, ki se vodijo v elektronskih evidencah za nepremične naprave in za operaterje zrakoplovov. Register Unije služi tudi kot register Kjotskega protokola EU in držav članic.¹⁷

Evidence v registru Unije upravlja država članica EU.

Po koncu prehodnega obdobja ter ob upoštevanju izjeme iz dela B spodaj:

- Združeno kraljestvo ne more več upravljati evidenc v registru Unije, register Unije pa se ne more več uporabljati kot register Kjotskega protokola Združenega kraljestva;
- do evidenc v registru Unije, ki jih upravlja Združeno kraljestvo, in evidenc v registru Kjotskega protokola Združenega kraljestva ni več mogoče dostopati.

5. DOSTOP DO DRAŽB IN NADZOR TRGA

Pri dostopu do dražb EU v skladu s členom 19 Uredbe Komisije (EU) št. 1031/2010 le osebe s sedežem v EU, tj. upravljavci naprav ali operaterji zrakoplovov, izpolnjujejo zahteve za dostop do licitiranja na dražbah EU.

¹⁴ Izjeme od tega pravila so navedene v členu 7(1) Uredbe Komisije (ES) št. 765/2008.

¹⁵ Glej tudi Oddelek A.3 „Obvestila deležnikom – Izstop Združenega kraljestva in pravila EU na področju varovanja v letalstvu in pomorske varnosti“ (REV2, 13. marec 2020), objavljeno tukaj: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl.

¹⁶ Glej del B tega obvestila.

¹⁷ Člen 10 Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije (UL L 165, 18.6.2013, str. 13).

Zaradi uvrstitve pravic do emisije med finančne instrumente v Direktivi 2014/65/EU¹⁸ se na trgu pravic do emisije uporablja tudi več pravil finančnega trga. Udeleženci na trgu, zlasti investicijska podjetja in kreditne institucije, bi morali ustrezno upoštevati splošni okvir za finančne instrumente.¹⁹

B. ZADEVNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU

Člen 96(2) Sporazuma o izstopu določa, da se člen 12(2a) in (3) ter členi 14, 15 in 16 Direktive 2003/87/ES še naprej uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem glede emisij toplogrednih plinov v zadnjem letu prehodnega obdobja.

V skladu s členom 96(6)(a) Sporazuma o izstopu po končanem prehodnem obdobju, v obsegu, ki je potreben za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo med drugim iz člena 96(2) in (5), bodo Združeno kraljestvo in upravljavci v Združenem kraljestvu še naprej imeli dostop do registra Unije in registra Kjotskega protokola Združenega kraljestva²⁰, vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 389/2013.

Zato je edini namen zagotoviti skladnost s temi obveznostmi, ki se še naprej uporabljajo v zvezi z emisijami (ki spadajo na področje uporabe Direktive 2003/87/ES), ki nastanejo v letu 2020:

- operaterji zrakoplovov in upravljavci naprav s sedežem v Združenem kraljestvu se štejejo za operaterje zrakoplovov in upravljavce naprav s sedežem v EU;
- Združeno kraljestvo bo še naprej vodilo evidence v registru Unije, potrebne za izpolnitev teh obveznosti;
- veljajo zadevni roki.

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski.²¹ Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja.²²

¹⁸ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

¹⁹ Za te vidike se pripravljajo ali pa so bila že objavljena druga obvestila.

²⁰ Stalni dostop do registra Kjotskega protokola Združenega kraljestva se zagotovi le, če bo sprememba iz Dohe začela veljati do 31. decembra 2020. Za spremembo iz Dohe glede Kjotskega protokola glej spletni naslov: <https://unfccc.int/process/the-kyoto-protocol/the-doha-amendment>.

²¹ Člen 185 Sporazuma o izstopu.

²² Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica EU.²³

V Protokolu o Irski/Severni Irski je določeno, da se za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko uporablja Direktiva 2003/87/ES, kolikor se uporablja za proizvodnjo, prenos, distribucijo in dobavo električne energije, trgovanje pri veleprodaji električne energije ali čezmejne izmenjave električne energije.²⁴

To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje vse nepremične naprave na Severnem Irskem, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2003/87/ES in proizvajajo električno energijo, medtem ko se sklicevanje na Združeno kraljestvo nanaša le na Veliko Britanijo.

Natančneje, to med drugim pomeni:

- upravljavci nepremičnih naprav na Severnem Irskem, ki se ukvarjajo s proizvodnjo električne energije, morajo izpolnjevati ustrezne obveznosti v zvezi z emisijami toplogrednih plinov iz Direktive 2003/87/ES, vključno z obveznostmi predaje iz člena 12(3) ter obveznostmi spremljanja in poročanja iz členov 14 in 15 navedene direktive. Brezplačne dodelitve ni, kot to na splošno velja v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami za proizvodnjo električne energije;²⁵
- nepremične naprave na Severnem Irskem, ki proizvajajo električno energijo, bodo še naprej imele dostop do svojih evidenc v registru Unije pod enakimi pogoji kot prej in kot upravljavci nepremičnih naprav v državah članicah EU (vključno z možnostjo izmenjave mednarodnih dobropisov do roka za izpolnitev zahtev za emisije v letu 2020);
- Združeno kraljestvo lahko v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1031/2010 izvaja dražbe Severne Irske samo na reguliranem trgu EU.

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da bi Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko:

- sodelovalo pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije;²⁶
- se sklicevalo na načelo države izvora ali vzajemnega priznavanja certifikatov, ki jih izdajo organi s sedežem v Združenem kraljestvu.²⁷

²³ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

²⁴ Člen 9 Protokola o Irski/Severni Irski in Priloga 4 k navedenemu protokolu.

²⁵ Člen 10a(3) Direktive 2003/87/ES.

²⁶ Morebitna potrebna izmenjava informacij ali vzajemno posvetovanje bo potekalo v skupni posvetovalni delovni skupini, ustanovljeni na podlagi člena 15 Protokola o Irski/Severni Irski.

²⁷ Prvi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

Natančneje, ta zadnja točka med drugim pomeni:

- preveritelji, ki jih je akreditiral akreditacijski organ v Združenem kraljestvu, ne morejo pripravljati poročil o preverjanju za predložitev v skladu s členoma 14 in 15 Direktive 2003/87/ES. Preveritelji s sedežem na Severnem Irskem, ki jih je akreditiral nacionalni akreditacijski organ v državi članici EU v skladu z določbami Uredbe (EU) 2018/2067 in Uredbe (ES) št. 765/2008, lahko pripravijo poročila o preverjanju v zvezi z nepremičnimi napravami na Severnem Irskem za predložitev v skladu s členoma 14 in 15 Direktive 2003/87/ES. Preveritelji s sedežem na Severnem Irskem, ki jih je akreditiral nacionalni akreditacijski organ v državi članici EU, ne morejo pripraviti poročil o preverjanju v zvezi z nepremičnimi napravami in operaterji zrakoplovov v EU.

Splošne informacije s tega področja so na voljo na spletišču Komisije o sistemu EU za trgovanje z emisijami (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_sl). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami.

Evropska komisija
Generalni direktorat za podnebno politiko